

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek oponentky

Autorka práce: Eliška Votavová
Název práce: Predikční validita přijímací zkoušky na Katedru sociologie FF UK
Autorka posudku: Mgr. Zuzana Podaná, Ph.D.
Návrh klasifikace práce: *velmi dobře*

Základní charakteristika práce.

Jedná se o práci převážně empirickou zaměřenou na zhodnocení predikční validity přijímací zkoušky na Katedru sociologie FF UK.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Ano

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženou metodu a postup řešení?

Ano, nicméně působí poněkud redundantně zahrnutí výsledků pro přijímací zkoušky z let 2019-2020, které nejsou v podstatě nijak využívány.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Ano, kapitola 2 slouží jako dobré východisko pro vlastní analýzy, jen by bylo vhodné při diskuzi výsledků zkusit daná zjištění opět navázat na dosavadní český (příp. zahraniční) výzkum.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Ano, struktura textu je přehledná a čtenář se v něm dobře orientuje.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vhléd autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

První část práce (kapitola 2) slouží jako úvodní vstup do problematiky, kdy se autorka soustředí zejména na podobu přijímacích zkoušek, otázku validity a reliability a pojetí akademického úspěchu. Dále shrnuje výsledky českého výzkumu akademického výzkumu realizovaného na UK.

Text působí uceleně a je funkční ve vztahu k následující empirické části, nicméně bylo by vhodné pokusit se zahrnout širší paletu relevantních výzkumných studií, zejména zahraničních. Z hlediska struktury textu pak jen drobná poznámka: V oddíle 2.5 by definici testu měla být hned v úvodu, nikoli až v části 2.5.2.

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

V první řadě je třeba vyzdvihnout, že si studentka vytkla poměrně nelehký úkol, kdy z mnoha různých důvodů nelze provést analýzu optimálním způsobem. Z textu je zřejmé, že si této výzvy autorka byla vědoma a své postupy pečlivě promýšlela a při svých interpretacích výsledků důsledně zohledňuje limity dat. Rovněž je zřejmá její dobrá orientace v dané problematice, kdy jsou brány do úvahy různá alternativní vysvětlení a faktory, které mohou výsledky problematizovat.

Určité výhrady však mám ke způsobu prezentace výsledků a přístupu k analýze dat. Studentka ve všech analýzách používá testy statistické signifikance, ačkoli nemá výběrový vzorek, ale analyzuje celou populaci studentů, kteří nastoupili ke studiu v daných letech. Tohoto faktu si je sice vědoma, nicméně i přesto vše vytrvale testuje. Samo testování lze přejít pouze jako redundantní, avšak jako problematický aspekt vidím zejména to, že „signifikantní“ výsledky jsou zjevně pokládány za věcně důležité a jsou to ty, které jsou prezentovány jako hlavní zjištění (zejména to je vidět v Diskuzi výsledků a Závěru).

K posouzení velikosti rozdílů mezi skupinami lze používat koeficienty měřící velikost efektu, které studentka většinou uvádí, avšak s výjimkou VO2, kde jsou uvedeny v tabulkách 5 a 6 pouze p-hodnoty (a vlastně ani není zřejmé jakého testu). Stejně tak prezentace výsledků v boxplotech působí sice vizuálně pěkně, nicméně vhodné by bylo prezentovat výsledky také v tabulce (např. průměry, mediány, SD), aby čtenář viděl, jak velké rozdíly skutečně jsou. Velikost těchto rozdílů by navíc mohla autorka komentovat – zvolená standardizace dat by to umožňovala.

Drobnou připomínkou k prezentaci dat je i absence popisu rozložení třech prediktorů. Rovněž je vhodné nepoužívat v textu zkratky proměnných (PZKOL1 atd.).

Jak jsem již také zmiňovala výše, výsledky z let 2019-2020 autorka nepovažuje za dostatečně validní a příliš se jimi nezabývá; jejich prezentace tak nedává příliš smysl a pouze třístí pozornost.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Diskuze vybraných výsledků analýz je velice dobře odvedená, jen zopakování v Závěru již působí nadbytečně. Osobně bych ocenila, kdyby se studentka pokusila vyjádřit i celkově k formátu přijímací zkoušky, jestli jej považuje za vhodný, nebo by šlo zvažovat nějakou úpravu. V tomto bodě by mohla čerpat z poznatků studií prezentovaných v úvodu práce.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

V pořádku

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Práce využívá množství relevantních zdrojů, v naprosté většině se však omezuje na české autory.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Po jazykové stránce je práce až na několik drobností v pořádku.

Celkové hodnocení práce

Velice kladně hodnotím kvalitní práci odvedenou na přípravě celé studie a výbornou schopnost studentky interpretovat výsledky s přihlédnutím ke komplexitě problematiky a limitům dat. V celkové klasifikaci bakalářské práce se však vzhledem k výše uvedeným výhradám přikláním zatím k přísnějšímu hodnocení „velmi dobře“; v případě zdařilé obhajoby lze dosáhnout i hodnocení „výborně“.

Otázky a náměty k obhajobě

Považujete na základě své analýzy a rešerše literatury dvoukolovou přijímací zkoušku na Katedru sociologie za vhodný formát, anebo byste doporučovala nějakou modifikaci, či úplnou změnu formátu?

Naznačují Vaše výsledky, jestli vyřazení matematiky z písemné zkoušky bylo dobrým (špatným/neutrálním) krokem?

Datum: 20.8.2024

Podpis: